

θώρακι ἀποστήματα· τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖ καὶ ἡ ῥίζα ὑποθυ-  
μαμένη· ἐμβρυόν τε τεθνηκὸς ἐκβάλλει ἐν ὑδρομέλιτι ἐφθῆ  
πυρομένη.

Κεφ. ριζ. (ρκζ.) [Περὶ Ἀρτεμισίας.] Ἀρτεμισία, ἡ  
μὲν πολύκλωνος, ἡ δὲ μονόκλωνος [οἱ δὲ τοξητησία<sup>96</sup>, οἱ  
δὲ ἐφεσία<sup>97</sup>, οἱ δὲ ἀνακτόριος, οἱ δὲ σώζουσα, οἱ δὲ λεία,  
οἱ δὲ λυκόφρυς<sup>98</sup>, προφηται αἷμα ἀνθρώπου, οἱ δὲ χρυ-  
σάνθημον, Ῥωμαῖοι οὐαλέντια, οἱ δὲ σερπύλλουμ, οἱ δὲ ἔρβα  
ῤέγια, οἱ δὲ ῥακίουμ, οἱ δὲ τερτανάγετα, Γάλλοι πονέμ,  
Δακοὶ ζουόστη.] Ἡ μὲν πολύκλωνος φύεται ὡς τὸ πολὺ  
ἐν παραθαλασσίοις τόποις, πόα θαμνοειδῆς, παρόμοιος  
ἀψινθίῳ, μείζων<sup>99</sup> δὲ καὶ λιπαρώτερα τὰ φύλλα ἔχουσα·  
καὶ ἡ μὲν τις αὐτῆς ἐστὶν εὐερνῆς, πλατότερα ἔχουσα τὰ  
φύλλα καὶ τὰς ῥάβδους<sup>100</sup>. ἡ δὲ λεπτότερα, ἄνθη μικρὰ,  
λεπτὰ, λευκὰ, βαρύσμομα<sup>1</sup>. Θέρους δὲ ἀνθεῖ<sup>2</sup>. Ἔνιοι δὲ τὸ  
ἐν μισογείοις λεπτόκαρπον<sup>3</sup>, ἀπλοῦν τῷ καυλῷ, σφόδρα μ-

96) Sarac. auguratur, τοκάτιε vel τοκίτης legendum esse.

97) C. interpretat παρθενικόν, ὑπόλευσον.

98) Vulgo λυκόφρυξ.

99) Sic cod. C.; μείζω eddit.

100) Καὶ ἡ μὲν τις — ῥάβδους dicit in Ald.

1) Asul. βαρύσμος.

2) Sarac. ἄνθεα.

3) C. λεπτοκαρφότερον.

ris etiamntum vomicas rumpunt. Eundem effectum prae-  
stat suffita radix, sed et decocta in hydromelite et epota  
partus mortuos eiicit.

Cap. CXVII. (CXXVII.) [De Artemisia.] Artemisia  
alia ramosa, alia simplex [nonnullis toxetesia, ephesia,  
anactorios, aliis salvans herba, aliis lia, aut lycophrys,  
prophetis sanguis humanus, aut chrysanthemon, Romanis  
valentia, serpyllum, herba regia, rapium, tertanageta,  
Gallis ponem, Dacis zuoste dicta]. Ramosa crescit plerum-  
que in maritimis locis: herba est fruticosa, absinthii simi-  
lis, nisi quod maiora habeat et nitidiora folia. Est autem  
quaedam vegetior, latioribus foliis virgisque: altera habet  
tenuiora: flores gerit parvos, tenues, candidos, graveolen-  
tes. Floret vero aestate. Sunt, qui in mediterraneis her-  
bulam gracili surculo et simplici caule, valde oxilem,

κρόν, ἄνθους περίπλεων κηροειδοῦς<sup>4</sup> τῇ χοιᾷ, λεπτοῦ<sup>5</sup> κα-  
λοῦσιν ἀρτεμισίαν μονόκλωνον· ἔστι δὲ εὐωδέστερα τῆς πρὸ  
αὐτῆς. Ἀμφοτέραι δὲ θερμαίνουσι καὶ λεπτύνουσιν<sup>6</sup>. ἀπο-  
γεννύμεναι δὲ ἀρμόζουσιν εἰς γυναικεῖα ἐγκαθίσματα πρὸς  
ἀγωγήν ἐμμήνων καὶ δευτέρων καὶ ἐμβρύων, μύσιν τε καὶ  
φλεγμονὴν τῆς ὑστέρας καὶ θρύψιν λίθων καὶ ἐποχὴν οὖρων·  
ἢ δὲ πόα κατὰ τοῦ ἥτρου καταπλασθεῖσα πολλή, ἐμμηνα  
κινεῖ· ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς χυλὸς, λεανθεῖς σὺν<sup>7</sup> σμύρῃ καὶ προσ-  
τεθεις, ἄγει ἀπὸ μήτρας, ὅσα καὶ τὸ ἐγκάθισμα· καὶ πο-  
τίζεται δὲ ἡ κόμη πρὸς ἀγωγήν τῶν αὐτῶν, πλήθος < γ.

[Κεφ. ριγ'. (ρηγ'.) [Περὶ Ἀρτεμισίας λεπτοφύλλου.<sup>8</sup>]  
Ἀρτεμισία λεπτόφυλλος, ἣτις γεννᾶται περὶ ὄχετους καὶ  
φραγμούς καὶ εἰς χάρας σπορίμους· τὸ ἄνθος σὺν αὐτῆς  
καὶ τὰ φύλλα τριβόμενα ὀσμὴν ἀποδίδωσι σαμψύχου· εἰ οὖν  
τις πονεῖ τὸν στόμαχον, καὶ κόψει τὴν βοτάνην ταύτης με-  
τὰ ἀμυγδαλίνου ἐλαίου καλῶς, καὶ ποιήσει ὡς μάλαγμα,

4) Sic cod. C., Oribas. et Hermol.; κηροειδῆς Ald. et sequ.

5) Ald. et sequ. λεπτόν, δ.

6) Καὶ λεπτ. deest in cod. C.

7) Sic cod. C. Rel. omittunt σὺν.

8) Omne hoc caput, ipsa dictione alienum, deest in optimis codd.,  
ut et in Oribas. Reicitur iam a Marcell.

floribus refertam tenuibus, colore cereis, artemisiam mono-  
clonon (simplicem) appellent. Haec, quam praecedens, gra-  
tior est odore. Utraque calefacit et attenuat. Fervefactae  
insidentibus feminis prosant ad extrahendos menses, par-  
tus secundasque, itemque ad matricis praecclusionem in-  
flammationemque, dein ad comminuendos calculos et ad  
cohibitam urinam (evocandam). Quin etiam herba ipsa  
copiosior iliis imposita menses ciet. Succus ex eadem  
expressus cum myrrha subactus ac vulvae subditus eadem  
ex utero, quae et incessus, trahit. Sed et cœma, eorum-  
dem educendorum gratia, ternis drachmis propinatur.

[Cap. CXVIII. (CXXVIII.) [De Artemisia tenuifolia.]  
Est et artemisia tenuifolia, quae circa rivulos et  
sepes et in agris frumentariis nascitur. Huius flores et  
folia si contriveris, sampsuchi odorem spirant. Si quis igi-  
tur herbam eam tusam et cum oleo amygdalino bene sub-  
actam, more malagmatis, dolenti stomacho imponerit,

καὶ θήσει ἐπὶ τὸν στόμαχον, θεραπευθήσεται· εἰ δὲ καὶ τὰ  
 πῦρά τις πόνει, τὸν χυλὸν ταύτης μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου  
 μίξας χρίει, θεραπευθήσεται.]

Κεφ. ριθ'. (ρκθ'.) [Περὶ Ἀμβροσίας.] Ἀμβροσία· οἱ  
 δὲ βότρυς, οἱ δὲ βότρυς ἀρτεμισία, [Ῥωμαῖοι κάπρουμ σιλ-  
 βάτικουμ, οἱ δὲ ἄπιουμ ῥούστικουμ, Αἰγύπτιοι μερσεώ·]  
 θαμνίσκος ἐστὶ τρισπίθαμος τὸ ὕψος, πολὺκλαδος· φύλλα  
 ἔχον περὶ τὴν ἐκβολὴν<sup>9</sup> τοῦ καυλοῦ μικρὰ, ὡς πηγάνου· τὰ  
 δὲ καυλία περίπλευα σπερματίων, εἰκότων βοτρυδίοις μηδέ-  
 ποτε ἀνθοῦσι· τῇ ὁσμῇ οἰκώδης<sup>10</sup>· ἡ δὲ ῥίζα λεπτή, δισπί-  
 θαμος· Καταπλέκεται δὲ ἐν Καππαδοκίᾳ τοῖς στεφάνοις.  
 Δύναμιν δὲ ἔχει σταλτικὴν τῶν ἐπιφερομένων καὶ ἀποκρου-  
 στικὴν, καταπλασσομένη<sup>11</sup> στύφουσαν.

Κεφ. ρκ'. (ρλ'.) [Περὶ Βότρυος.] Βότρυς πῶα ἐστὶν  
 ὅλη μῆλινη, θαμνοειδής, διακεχυμένη, πολλὰς ἔχουσα μα-  
 σχάλας· τὸ δὲ σπέρμα ὅλοις τοῖς κλωνίοις περιπέφυκε· φύλ-  
 λα κχωρίῳ ἐμφερῆ<sup>12</sup>, καὶ τὸ σύμπαν εὐῶδες ἰκανῶς· διὸ καὶ

9) Cod. X. θμβολήν.

10) Ald. sola μῆλωνώδης, quae cum aliis editt. addit ἡδεῖα, nec  
 cum θαμνίσκῳ congruum, nec in codd. Vindob. reperitundum.

11) Sic Sarac. emendavit; vulgo καταπλασσομένην.

12) Lacuna et cod. X. πολλὰ addunt, quod Sarac. inseruit.

sanabitur. Si quem etiam nervorum dolor male habet,  
 eius contritae succo expresso et mixto cum oleo rosaceo  
 si eum perunxeris, curabitur.]

Cap. CXIX. (CXXIX.) [De Ambrosia.] Ambro-  
 sia, quam alii botryn aut botryn artemisiam, [Romani  
 caprum sylvaticum, vel apium rusticum, Aegyptii mer-  
 seo vocant], fruticulus est tres spithamas altus, ramosus:  
 folia habet, qua caulis germinat, parva, rutacea, cauli-  
 culos vero minutis seminibus, quasi racemulis nunquam  
 florentibus refertos. Est is odore vinoso. Radix tenuis,  
 duas spithamas aequans. Nectitur in coronas apud Cap-  
 padoces. Vis eius, reprimere, repellere et illitu astrin-  
 gere humores, qui in aliquam partem irruunt.

Cap. CXX. (CXXX.) [De Botry.] Botrys herba  
 est flava tota, fruticosa, diffusa, et axillis pluribus in-  
 structa. Semen circumnascitur ramulos totos: folia cicho-  
 rio similia. Herba tota admodum suaviter olet, quamob-

ματίοις συντίθεται. Φύεται δὲ μάλιστα περὶ χαράδρας καὶ χειμάρρους. Δύναμιν δὲ ἔχει σὺν οἴνῳ πινομένη ὀρθοπνοίας παρηγορεῖν· καὶ ταύτην ἀμβροσίαν Καππαδόκαι καλοῦσι, τινὲς δὲ ἀρτεμισίαν.

Κεφ. ρκα'. (ρλα'.) [Περὶ Γεράνιου.] Γεράνιον [οἱ δὲ πελωνιτῆς<sup>13</sup>, οἱ δὲ τρικά, οἱ δὲ γερανογέρων, Ῥωμαῖοι ἐχινάστρουμ<sup>14</sup>, Ἄφροὶ ἰέσκε] τὸ μὲν φύλλον ἔχει ὅμοιον ἀπμῶνῃ, ἐσχισμένον, μακρότερον, ῥίζαν δὲ ὑποστρόγγυλον, γλυκεῖαν, ἐσθιομένην, ἥτις ποθεῖσα ἐν οἴνῳ ἄχρι < πλῆθος ὑστέρας ἐμπνευματώσεως λύει.

Καλεῖται ὑπὲρ ἐνίων καὶ ἕτερον γεράνιον [οἱ δὲ ὀξύφυλλον, οἱ δὲ μερτρύξ, οἱ δὲ μυρρίς, οἱ δὲ καρδάμων, οἱ δὲ ὀρίανον, προφήται ἱεροβρύγκας, Ῥωμαῖοι πουλμενία, οἱ δὲ κικοτρία, οἱ δὲ γρούνα, Ἄφροὶ ἰέγκ<sup>15</sup>] ἔχον καυλία λεπτά, χροῶδη, δισπίθαμα, φύλλα μαλάχῃ ἐμφερῆ, καὶ ἐπὶ ἄκρων τῶν μασχαλῶν ἐξοχὰς τινὰς ἀνανενευκίας, ὡς γεράνων κ-

13) Barac. auguratur: πελαργίτις. Posset quispiam pelonitēs legere, quod inter πέλανον (αἶνον) crescat.

14) Sic cod. C.; οὐχινάστρουμ vulgo.

15) Sic cod. C. et Ald. Alii ἰενκ.

rem vestibus etiam interponitur. Invenitur autem potissimum ad torrentium et rivulorum ripas. Pota ex vino efficax est ad mulcendam orthopnoeam. Et hanc Cappadoces ambrosiam vocant, alii artemisiam.

Cap. CXXI. (CXXXI.) [De Geranio.] Geranium [quod et pelonitidem, alii tricam aut geranogeronta, Romani echinastrum, Afri ieske vocant] folium habet anemones simile, incisum, sed longius, radicem subrotundam, dulcem et esui aptam. Haec drachmae pondere in vino pota matricis inflationes solvit.

Vocatur a nonnullis et alterum geranium [quod et oxyphyllum, mertryca, myrrhida, cardamomum, origanum etiam, prophetae hierobryncas, Romani pulmoniam, cicutariam, gruinam, Afri ienk vocant]. Habet id cauliculos tenues, lanuginosos, duarum spithamarum altitudine, folia vero malvae similia, et in summis axillis eminentias